

Tom Vandenkendelaere: “Europese verschuiving naar rechts kan de nodige impact hebben op landbouw”

interview

Na vier jaar trekt Tom Vandenkendelaere de deuren van het Europees Parlement achter zich dicht. De West-Vlaming die van zijn partij (cd&v) geen hoge plaats op de lijst kreeg, besloot de eer aan zichzelf te houden. “Ik wil ook meer tijd aan mijn gezin besteden”, zegt hij. In een afscheidsinterview met VILT blikt de Europarlementariër terug op zijn verwezenlijkingen voor de landbouw en kijkt hij vooruit op de komende legislatuur in Europa. De winst van (centrum)rechts in Europa zou volgens hem wel eens gunstig kunnen uitpakken voor de landbouw.

18 JUNI 2024

Jerom Rozendaal

Lees meer over:

europa

Verkiezingen '24

Na zijn eerste termijn in het Europees Parlement tussen 2014 en 2019 zou Tom Vandenkendelaere aanvankelijk in 2021 Romain Cools opvolgen als CEO van Belgapom, de beroepsvereniging van de Belgische aardappelhandel en -verwerking. Toen cd&v, waarvoor hij in het verleden jongerenvoorzitter was geweest, hem vroeg de vrijgekomen stoel van Kris Peeters in te nemen in het Europees Parlement, verwisselde hij het geweer van schouder. Christophe Vermeulen werd CEO van Belgapom en Vandenkendelaere zetelde 3,5 jaar in het Europese halfroond waar hij regelmatig de kaart trok voor de belangen van de landbouwers.

Eind vorig jaar had een beslissing van cd&v opnieuw een grote impact op zijn professionele leven. De christendemocraten gaven Wouter Beke de lijsttrekkersplaats voor de Europese verkiezingen van 2024, waarna Vandenkendelaere besloot zich niet langer verkiesbaar te stellen. 16 juli wordt zijn laatste dag in het Europees Parlement.

Waarom bent u niet opgekomen tijdens de laatste verkiezingen?

Vandenkendelaere: “Ik ambieerde een verkiesbare plaats op de Europese lijst, maar de partij heeft andere keuzes gemaakt. Er is me gevraagd om op andere niveaus te kandideren, maar mijn expertise ligt in de Europese politiek en op andere niveaus hebben we sterke parlementsleden uit mijn thuisregio zoals Nathalie Muylle of Bart Dochy. Verder was het ook een persoonlijke keuze. De positie van Europarlementslid maakt het onmogelijk om een volwaardig familieleven te leiden en daarbij speelt ook de onzekerheid bij mee. Een mandaat van vijf jaar is lang, maar daarna is het afwachten of je herkozen wordt. Dit alles samen heeft mij doen besluiten de actieve politiek achter mij te laten en te gaan voor een andere job eerder dan een verkozen mandaat. Ik ben nu ook op een leeftijd gekomen (40 jaar) dat ik niet veel langer moet wachten op de start van een tweede carrière.”

Heeft u al iets op het oog?

Vandenkendelaere: “Ik wil mij de komende tijd rustig oriënteren. Mijn voorkeur gaat uit naar een job in de agrovoedingswereld. Met deze sector heb ik de meeste affiniteit en hierin heb ik de voorbije jaren ook een uitgebreid netwerk opgebouwd.”

Hoe kijkt u terug op uw voorbije tijd in het EU-parlement, heeft u het verschil kunnen maken?

Vandenkendelaere: “Het was een boeiende tijd en alhoewel het binnen een log orgaan als het Europees Parlement met meer dan 700 leden niet evident is om aantoonbare resultaten voor te leggen, denk ik dat ik op sommige punten wel degelijk mee het verschil hebt gemaakt.”

Zoals?

Vandenkendelaere: “Samen met mijn Nederlandse collega’s heb ik hard geijverd voor de aanpassing van de natuurherstelwet. In zowel Vlaanderen als Nederland hebben wij met het stikstofdossier gezien welke impact Europese regelgeving in dit geval kon hebben op de landbouw. Dit politieke werk in combinatie met de boerenprotesten eerder dit jaar hebben mijns inziens bijgedragen tot de bijsturing van deze wet eerder dit jaar.

nieuws

Voorstel Europese Commissie brengt gebruik renure dichterbij

22 APRIL 2024

Ook in het renuredossier heb ik aangestuurd op een gewijzigde houding van de Europese Commissie. Sinds enkele maanden is er toch een langzame verschuiving richting de erkenning van de renure als kunststofvervanger merkbaar. Ik heb mij daar samen met mijn Nederlandse collega Jan Huitema (VVD) jarenlang sterk voor gemaakt. Voor mij is renure bij uitstek een voorbeeld van de innovatiekracht van de landbouwsector. Een ogenschijnlijk afvalproduct verandert door innovatieve technieken in een volwaardige grondstof.

Een derde resultaat waar ik met trots op terugkijk, is de Europese flexibiliteit op het gebied van kalenderlandbouw. Europa had aanvankelijk zeer strenge deadlines opgesteld voor bijvoorbeeld de inzaai van vanggewassen. Als deze deadline niet gehaald wordt, riskeert de boer sancties. Samen met de Duitser Norbert Lins (voorzitter van de parlementaire commissie landbouw, red.) heb ik toen de Vlaamse polders bezocht en hebben we aangetoond dat kalenderlandbouw niet realistisch is. Enkele weken geleden is er enige flexibiliteit aan de wetgeving toegevoegd en zijn de deadlines niet langer zo rigide.”

Wat is uw grootste teleurstelling?

Vandenkendelaere: “In 2020-2021 heb ik mij sterk gemaakt voor de uitkering van crisissteun voor de varkenshouderij, die toen in een grote crisis verkeerde. Ik heb toen echt aan de kar getrokken, onder andere met collega-parlements lid Hilde Vautmans (Open Vld) een brief naar de Europese Commissie gestuurd en bedrijfsbezoeken georganiseerd in Vlaanderen voor collega-Europarlementsleden uit andere landen om de acute situatie aan te tonen. Onze inspanningen werden helaas niet beloond. Later heeft Europa, wel met de crisis in het achterhoofd, nog de Vlaamse uitkoopregeling varkenshouderij goedgekeurd en is de financiële steun er uiteindelijk gekomen. Ik had dat echter liever tijdens de crisis gezien.”

De natuurherstelwet is maandag, tegen alle verwachtingen in, toch nog goedgekeurd geraakt in de Europese Raad.

Vandenkendelaere: “De voorbije maanden is de wet al behoorlijk bijgestuurd en zijn de scherpe kanten eraf gehaald, maar de principes zijn wel overeind gebleven. Zo is er het verslechtingsverbod dat ondertussen een inspanningsverbintenis geworden is in plaats van een resultaatverbintenis. Het feit is wel dat deze beoordeling juridisch interpretabel is. Dat wil zeggen dat onze inspanningen momenteel als afdoende beschouwd kunnen worden, maar in de toekomst niet. Dat hebben we recent gezien in het stikstofdossier.”

“Door de goedkeuring is het nu aan de nationale overheden om er snel mee aan de slag te gaan. Hopelijk krijgen ze flexibiliteit om bijvoorbeeld voor verstedelijkte gebieden een andere aanpak voor natuurherstel uit te tekenen dan voor regio’s of landen met minder verstedelijkt gebied. Als er op deze manier realistische maatregelen kunnen worden genomen die zorgen voor natuurherstel, maar tegelijk de vergunningszekerheid in Vlaanderen niet verder in het gedrang brengt, zou het voor cd&v aanvaardbaar zijn.”

Wie gaat de komende jaren voor cd&v de belangen voor landbouw behartigen in het EU-Parlement en kennen zij de landbouw voldoende?

Vandenkendelaere: “Voor mijn partij gaan Wouter Beke en Liesbet Sommen zetelen in het parlement. Ik ben ervan overtuigd dat zij dat goed zullen doen en dat de landbouwbelangen hoog op hun agenda staan. Daarnaast is en blijft ex-Groene Kring voorzitter Bram Van Hecke ook eerste opvolger, hij volgt het landbouwbeleid op de voet op. Om meer gewicht te kunnen bieden is het ook belangrijk een zitje te verwerven in de commissies landbouw en klimaat van het Europese parlement.”

“ Door de boerenprotesten heeft de EVP ingezien dat haar landbouwbeleid de verkeerde snaar raakte waardoor er een bijsturing kwam

Tom Vandenkendelaere

nieuws

Boeren Turnhouts Vennengebied verontrust over voortgang gebiedsgerichte aanpak

6 JUNI 2024

tewegg hebben gebracht, de nodige impact kan hebben op de landbouw. Onder druk van de rechtse partijen zal er naar mijn aanvoelen met een meer gebalanceerde, evenwichtige blik naar landbouw gekeken worden. In de voorbije legislatuur was er ook veel verdeeldheid tussen de parlementaire commissies landbouw en klimaat die vaak lijnrecht tegenover elkaar stonden. De klimaatcommissie volgde daarbij een progressieve lijn en kwam op voor de natuurbelangen. De landbouwcommissie volgde een conservatieve lijn. Ik denk dat deze tegenstellingen wat afgezwakt zullen worden.”

Wat bedoel je concreet?

Vandenkendelaere: “De komende jaren moeten er nog behoorlijk wat wetten worden geschreven die verband houden met de Farm-to-Forkstrategie, bijvoorbeeld op het gebied van dierenwelzijn en pesticidegebruik. Straks wordt ook onderhandeld over het nieuwe GLB vanaf 2027. Volgens mij zullen de landbouwbelangen meer meegenomen worden in deze dossiers.”

“ In de voorbije legislatuur was er veel verdeeldheid tussen de parlementaire commissies landbouw en klimaat. Die tegenstellingen zullen in de komende tijd wat afgezwakt worden

Tom Vandenkendelaere

In het cd&v-programma staat dat de partij met Europa in overleg wil gaan om Natura 2000-doelstellingen aan te passen aan verstedelijkte gebieden zoals Vlaanderen en aan de klimaatverandering. Zal de Commissie daarin meegaan?

Vandenkendelaere: “Als de Europese Commissie meegaat in een dergelijk verzoek is er een precedent geschapen. En daar zal men heel voorzichtig mee omgaan. Daarom denk ik niet dat dit veel kans op slagen heeft.”

Wat voor een precedent?

Vandenkendelaere: “Het precedent dat als landen hun doelstellingen niet kunnen halen, dat ze naar Europa gaan om te vragen om deze doelstellingen te mogen hertekenen. Dat betekent in theorie een uitholling van de Europese macht. Dit wil niet zeggen dat Vlaanderen niet moet ijveren voor een wijziging van de Natura2000-doelstellingen en een nieuwe intekening van deze gebieden. Deze gebieden zijn twintig jaar geleden ingekleurd in ons land en zijn klein en erg versnipperd. Hierdoor hebben de Natura2000-doelstellingen in bijna heel Vlaanderen impact.”

Veel landbouwmaatregelen worden van bovenaf, vanop Europees niveau, opgelegd. Doet de Vlaamse regering er wel toe?

Vandenkendelaere: “Uiteraard. Europa legt richtlijnen en doelstellingen op. Het is aan de lidstaten om deze doelstellingen te realiseren. De weg ernaar toe ligt niet vast.”

Welke Vlaamse route ziet u voor zich na de verkiezingen? En is deze gunstig voor de boeren?

Vandenkendelaere: “Vriend en vijand zijn het erover eens: de verkiezingsuitslag maakt een coalitie tussen N-VA, cd&v en Vooruit het meest logisch. Dat lijkt niet direct een verbetering voor de boeren. Open Vld heeft zich tijdens de recente stikstofonderhandelingen samen met cd&v namelijk hard gemaakt voor de landbouwbelangen. Vooruit staat er niet om bekend dat zij opkomen voor de belangen van de boeren. Doordat cd&v bij De Wever nadrukkelijk in beeld lijkt als coalitiepartner neemt de partij een sterke positie in en zou ze de kaart voor de landbouw kunnen trekken. Het feit dat voedselveiligheid sinds de oorlog in Oekraïne steeds meer een thema is geworden, speelt overigens ook in het voordeel van de landbouw.”

Is de landbouw belangrijk genoeg voor cd&v om prioriteit te geven? Vlaanderen telt 20.000 boeren, dat zijn “maar” 20.000 stemmen.

Vandenkendelaere: “Landbouwers zijn inderdaad een beperkte electorale doelgroep, maar we vragen toch ook niet hoeveel apothekers of onthaalmoeders we tellen in Vlaanderen en of dat interessant is? Bovendien is het zo dat als je hierbij ook hun gezinsleden telt of de agro-voedingsindustrie in bredere zin neemt, dan heb je opeens wel een grote doelgroep. Daarbovenop moet je als partij ook ideologische keuzes maken. Welk belang hecht je aan landbouw? Hoe zie je de toekomst van de boeren in Vlaanderen? Wat dat betreft ben ik content dat onze partij in haar verkiezingsprogramma heeft opgenomen dat we landbouw als een strategische sector moeten beschouwen.”

Veel boeren lijken niet meer overtuigd van de steun van cd&v.

Vandenkendelaere: “Tijdens de verkiezingen hebben we veel boerenstemmen verloren, vooral in West-Vlaanderen, vermoedelijk aan Vlaams Belang. Dat is een signaal van de boeren dat zij ons beleid afkeuren. Dit signaal wordt al langer gegeven en is door partijvoorzitter Sammy Mahdi goed opgepikt. Twee jaar geleden is duidelijk de keuze voor het platteland en de landbouwers gemaakt. Jo Brouns heeft deze keuze met zijn beleid als landbouwminister verder versterkt. Ik denk dat we de voorbije twee jaar ook veel boeren hebben teruggewonnen.”

Als cd&v pertinent de boerenkaart trekt, waarom hebben ze u met een uitgesproken landbouwprofiel niet een toppositie gegeven op de Europese lijst?

Vandenkendelaere (blijft even stil): “Wouter Beke en Liesbet Sommen gaat het uitstekend doen.”

Uitgelicht

Houdt de goedkeuring natuurherstelwet stand na gecontesteerde stem van Oostenrijk?

nieuws

Wat voor het weekend nog onmogelijk leek, is toch gebeurd. De Europese Raad heeft maandag de natuurherstelwet goedgekeurd, dankzij een bocht van de Oostenrijkse minister van M...

17 JUNI 2024

[Lees meer](#)

Beeld: © European Union - EP

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra